

Posudek vedoucího na diplomovou práci Zdeňka Krejso Etický odkaz vzdělávání o
holocaustu v projektech KreBul, o.s.

Autor se zaměřil na téma, které se zprostředkovaně dotýká sociální práce a bezprostředně skrývá v sobě hluboké etické aspekty, téma holocaustu. Uvedenou problematiku propojil s významem dnešní multikulturní výchovy, na pozadí objevujících se výhonků opětovného antisemitismu, a osobními zkušenostmi z přednáškové a badatelské činnosti o jedné z forem holocaustu, o pochodech smrti.

Práce má prakticko teoretický charakter. První kapitola se zabývá multikulturním vzděláváním, jako prostředkem k myšlenkovému pluralismu, toleranci a vzájemnému porozumění. Z charakteristiky pojmu multikulturní výchovy vyplývá pro autora několik jejích aspektů: její interdisciplinární teoretický charakter, oblast pro empirický výzkum, systém informační a organizační infrastruktury a v neposlední řadě praktická vzdělávací činnost. Ke klíčovému pojmu teoretické části patří i pojem etika. Její obsah je konfrontovaný s důsledky antisemitismu, holocaustu a druhé světové války. Na konkrétním případě pochodu smrti na konci války je dokumentováno nelidské chování německých příslušníků SS a obrovské utrpení židovských žen. Kapitola je uzavřena významem výuky o holocaustu v kontextu objevujícího se neonacismu a neofašismu.

Druhá kapitola na praktickém příkladu přibližuje jednotlivé formy prezentace poznatků o holocaustu, prostřednictvím občanského sdružení KreBul. Autor ilustruje podrobně jednotlivé formy působení na veřejnost: Zabývá se významem a dopadem publikace Přes Volary přešla smrt, bilancuje přednáškovou činnost věnovanou pochodům smrti, charakterizuje obsah odborné konference Vzdělávání a holocaust a na DVD natočený příběh Renaty Dindové, jedné z účastnic pochodu smrti.

Praktická část je věnovaná mínění účastníku ankety, uskutečněné po besedách o holocaustu. Výběrový soubor představovali žáci a studenti základních, středních a vyšších odborných škol ve věku 14-22 let. Do zpracování bylo zahrnuto celkem 391 anketních lístků. Výsledky ankety ukázaly, že jen menší část mladých lidí (40 %) slyšela někdy o pochodech smrti. Součástí byla i obsahová analýza odpovědí na otevřené otázky. Výsledek vůbec nebyl překvapující: respondenti jsou schopni rozlišit a odsoudit skutečné zlo (s.70). Jeden ze závěrů práce je, že účastníci přednášek se vyjadřují k etickým kategoriím a dokáží vnímat a kategorizovat zlo. Předložený text neobsahuje formální či obsahové nedostatky.

Práce splnila cíl a naznačila konkrétní možnosti výchovy mladých lidí prostřednictvím autentického vyprávění o hrůzách spojených s válkou, resp. fašistickou okupací. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 6.května 2010

Ján Mišovič
dr. Ján Mišovič, CSc.